

„Amerikan häpeä.“

Lindberghien lapsen murha vielä selvittämättä.

Sosialistipuolueen puoluekokous kannattaa kieltolain kumoamista.

(Amerikan-kirjeenvaihtajalta me.)

Fitchburgissa, kuun vaihteessa.

Kieltolaki.

Kuten tiedätte, täällä Amerikassa on voimassa kieltolaki samoin kuin siellä Suomessakin ennen oli. Ja sen valvominen on yhtä kurjaa, ellei vieläkin kurjempaa kuin se siellä oli. Tästä syystä kieltolaki on joutunut yleisen arvostelun alaiseksi. Porvaristo, siitä huolimatta, että se sitä rikkoo ja arvostelee, siitä kuitenkin pitää, koska se on osoittautunut erinomaiseksi poliittiseksi potkupalloksi, jonka avulla ihmisten huomio voidaan pitää poissa paljon tärkeämmistä taloudellisista seikoista. Sosialistipuolueen toimeenpaneva komitea ei kuitenkaan aikonut esittää kieltolakia äsken koolla olleen puoluekonventionin käsiteltäväksi. Asia kuitenkin yksityisten edustajain aloitteesta tuli esille ja puoluekonventioni kiivaan keskustelun jälkeen hyväksyi määrän ohjelman eli päätöslauselman, jolla kieltolaki vaaditaan kumottavaksi ja väkijuomaliike otettavaksi kokonaan valtion kontrolliin. Kuitenkin niin, että yksityisille osavaltioille myönnetään oikeus voimassa pitää kieltolakia. Toiset esittivät päätöslauselman, jolla porvarien kieltolaki-valvonta ja keinottelu kieltolailla olisi tuomittu ja vaadittu ankarampaa valvontaa. Kolmas ehdotus oli, että kongressia kehoitettaisiin toimituttamaan asiasta yleisäänestys ja muuttamaan laki tai jättämään kieltolaki voimaan yleisäänestyksessä kansan antamien ohjeiden mukaan, eli samalla tavalla kuin siellä Suomessa tehtiin. Kuten sanottu, kokouksen niukka enemmistö hyväksyi määrän ohjelman. Puolueen jäsenten kesken nostettiin kuitenkin heti vaatimus, jonka mukaan asia tulee vielä puolueäänestyksellä ratkaistavaksi puolueen jäsenten kesken ja puolueen on otettava se kanta, mikä puolueäänestyksessä tulee lopulliseksi päätökseksi. Tämä märkä kanta voi siis hyvinkin puolueäänestyksessä muuttua, vaikka kieltää ei voi, etteikö kieltolaki olisi sen huonon valvonnan takia joutunut täälläkin huonoon huutoon.

Ammattiliittokysymys,

kuten tavallista, herätti suurta mielenkiintoa ja mielipiteiden vaihtoa. Nuori,

vasta puolueeseen tullut kuumaverinen ja malttamaton aines olisi tahtonut, että me olisimme lähteneet mestaromaan ammattiliittoja, määrittelemään, miten niiden olisi asioitaan hoidettava ja vieläpä luomaan sellaisia orgaaneja, jotka puoluueemme yhteyteen, joita ammattiyhdistyspiireissä olisi voitu tulkitä kilpailevien järjestöjen aluksi. Vanhempi polvi, varsinkin kymmeniä vuosia puolueessa ja ammattiliitossa toimineet toverit, varoittivat siitä ja muistuttivat niistä surullisista kokemuksista, mitä on saatu sosialistisen Labor-Alliancen ja I. W. W:n perustamisella. Näillä teoilla sosialistit ovat estäneet ne lämpimät suhteet, jotka muuten olisivat voineet kehittyä työväen valtiollisen ja taloudellisen liikkeen välille tässäkin maassa.

Vanhempien toverien mielipiteet muodostuivatkin kokouksen mielipiteeksi. Ammattiliitoille annetaan tunnustus työstään taloudellisten parannusten aikaansaamiseksi työläisille, mutta samalla huomautetaan siitä tehostomuudesta, mihin unionit ovat itsensä tuominneet valtiollisella alalla omaksuamalla n.s. puolueettoman kannan. Sosialisteja kehoitetaan toimimaan unionien hyväksi ja samalla niiden sisällä yhteiskunnallisen idealismin ja moraalien kehittämiseksi.

Puolueen "lipunkantajat".

Puolueen lipunkantajiksi vaaleissa eli presidentin- ja varapresidentin ehdokkaiksi kokous valitsi yksimielisesti nimittäin Norman Thomasin ja James Maurerin. Tosin aikaisemmin oli puhe parista muustakin varapresidentin ehdokkaasta, nimittäin kirjailija Upton Sinclairista ja Milwaukeeen pormestarista, Daniel Hoanista, mutta näitä kumpaistakaan ei enää kokouksessa esitetty. Nämä muuten ovat toistaiseksi kunniapaikkoja, sillä valitsemiseksi tulemisen vaaraa ei vielä tällä kertaa ole olemassa, vaan on kysymys vain siitä, kuinka paljon onnistutaan keräämään näiden nimien ympärille ääniä puolueelle ja siten vaikuttamaan oleviin oloihin. Sillä mitä suurempi on puolueen äänimäärä, sitä enemmän sen vaatimuksille on pakko

(Jatk. 6. sivulla)

ti
 s-
 i-
 e-
 ra
 jo
 ti
 S
 1-
 1-
 ja
 ta
 a-
 1-
 n.
 t-
 is
 u
 ja
 4
 i-
 3-
 1-

J
 F
 z
 l
 s
 v
 F
 t
 F
 s
 v
 r
 r
 l
 v
 s
 r
 v
 l
 s
 l
 k
 k
 t
 t
 k
 a
 n
 t
 k
 A
 t
 d
 k
 s
 o

Amerikan . . .

(Jatk. 1. sivulta)

antaa arvoa, vaikka sillä ei olisi ainoatakaan edustajaa julkisissa toimissa.

Jos puolueen asettamista presidentin- ja varapresidentin ehdokkaista oli yksimielisiä, niin läheskään yksimielisiä ei enää oltu puolueen toimeenpanevan komitean puheenjohtajan va-
jinnassa. Tämä toimi oli neljännessä vuosisadan kuulunut melkein kuin kunniaaika edesmenneelle Eugene Debsille, ja hänen kuolemansa jälkeen toimeenpaneva komitea nimitti toimeen Morris Hilquitin. Vastanyt ensi kerran Debsin kuoleman jälkeen toimi täytettiin puoluekonventionissa. Amerikan Sosialistipuolueessa, samoin kuin kaikkien maiden sosialistipuolueissa, on ja saa olla eri suun-
ta. Niin sanottu vanha sosialistinen koulukunta eli marxilaisella kansainvälisen sosialis-
sen ohjelman kannalla olevat pitivät Hilquittia selvimpänä tämän suunnan edustajana ja siis kannattivat häntä. Mutta näiden lisäksi oli kaksi ryhmää, taikka oikeastaan kolmekin, jotka mis-
sään muussa eivät olleet yksimielisiä kuin Hilquitin vastustamisessa. Näistä niinsanottu nuoriryhmä, jotka kutsu-
vat itseään militantteiksi ryhmäksi, tahtoi omaksua oman amerikkalaisen militantin ohjelman, joka itse asiassa käytännölliseltä kan-
nalta katsottuna oli hyvin epäselvä muuta osiltaan paitsi siinä, että se vä-
heksyy kansainvälisen sosialistisen liik-
keen ohjelmaa ja merkitystä sekä tah-
too luoda erikoisen amerikkalaisiin oloihin soveltuvan ohjelman ja menet-
lytävät, joihin sisältyy m.m. edellä-
mainittu amerikkalaisista ammattii-
toista eristytymisen ja tarkoitus pu-
rustaa uusia militanttisia liittoja
sekä muutenkin saada aikaan enen-
män ääntä.

Näiden lisäksi aivan toiseen suun-
taan kulkeva, mutta paljon selvempi
on niin sanottu milwaukee-
keelainen ryhmä. Tämä rak-
entaa taas toimintansa menestyksen
kokonaan käytännöllisille kysymyksille
ja reformeille, joita se ajaa huolimatta
siitä, että ne eivät sattuisi aino-
maan tarkalleen kansainvälisen sosia-
listisen linjan mukaisia. Ja he voivat
toiminnassaan viitata huomattavaan
menestykseen, kuten Milwaukeeessa ja
muissakin kunnissa, joissa he tällä re-
formistisella ohjelmallaan ovat pääs-
seet valtaan. Näiden lisäksi on puo-
luessa jo melkoisen suuri oppi-
leiden ja professorien ja
amattikunta, jotka harrasta-
vat sosialismia noin niinkuin tieteenä
ja tiedemiehinä pitävät itseään vapaina
omaksuun eri kysymyksissä hyvin-
kin eri suuntiin käyviä ajatuksia ja oh-
jelmia. Kaikki nämä ryhmät, kuten
sanottu, liittyivät yhteen ja, niin kum-
malliselta kuin se kuulostaakin mi-
tanttien kannalta katsottuna, ehdotti-
vat puolueen toimeenpanevan komi-
tean puheenjohtajaksi revisionistista
Daniel Hoania. Morris Hilquit tuli kui-
tenkin valituksi melkoisella enemmis-
töllä, niin että puolue siis on kansain-
välisellä sosialistisella kannalla ja kan-
sainvälisen ohjelman takana, mikä an-
taa kunkin maan sosialistipuolueille
melkoisen liikkumisvapauden.

"Amerikan häpeä".

Yllä olevalla otsikolla ovat monet
huomattavat lehdet viime aikoina kir-
joittaneet Lindberghin lapsen ryöstö-
jutusta. Vaikka asia pintapuolisesti
katsottuna tuntuu yksityisluontoiselta
eikä sellaisena kuuluisi selostami-
asiain joukkoon, niin olen pakotettu
siitä vieläkin kertomaan siitä syystä,
että se, ehkä enemmän kuin mikään
toinen yksityiseltä tapaukselta näyt-
tävä, sittenkin kuvaa yleisiä oloja ja
yleistä tilannetta.

Kuten sielläkin jo tiedetään, lapsi
löytyi aivan sattumalta läheltä kotiaan,
murhattuna, ja oli murha nähtävästi
tapahtunut heti ryöstön jälkeen. Mutta
poliisilla ei ollut mitään ansiota edes
lapsen ruumiin löytöön eikä se ollut
kyennyt seuraamaan murhaajan jälkiä
edemmäksi sen lapsenkamarin ikku-
na, mistä lapsi ryöstettiin, eikä se
ole vieläkään päässyt asiassa tuuma-
kaan pitemmälle murhaajien pidättämi-
siksi, vaikka suuria palkkioita on nyt
luvattu murhaajien kiinnasaamisesta —
niin yksityiset kuin valtiokin.

Tästä syystä on nyt aihetta pelätä
pahinta. Poliisi voi häidissänsä oman
maineensa pelastamiseksi pidättää jon-
kun tai joitakin, joiden syyllisyys voi
olla vähintään epäselvä ja todistaa
nämä syylliseksi sekä uhraita ne ylei-
sen mielipiteen alttarille, joka mielipide
nyt ehdottomasti vaatii kosta mur-
haajille. Niin on joskus ennenkin käy-
nyt, vaikka ei ihan tämänluotoisissa
tapauksissa.

Tämän lisäksi lapsen ruumiin löydön
jälkeen on paljastunut hyvin rumia
asioita. Ensimmäkin se, että eräs Yh-
dysvaltain salapoliisitoimessa huomaa-
tavalla paikalla ollut mies oli ryhtynyt
keinoitelemaan lunnaita sillä lupauk-
sella, että hän toimittaa lapsen takai-

Ravitkaa ja vaatetta-
kaa itsenne
osuustoiminnallisesti.

juhlaleivonnaisia ja
juhla juomia
Tilatkaa virvokkeenne ajoissa.

Osuusliike Työnvoima r.l.

L.-S:o, M. S. tj.

Kellot, Kihlat

sekä

Soittimet

ja niiden osat ja tarpeet
ostetaan aina edullisimmin

OSKAR LAITISELTA

Mikkeli, puhelin 195.

ZEISS-silmälasien yksinedustus

Kappojen ja lenkien
edullisin ostopaikka

Naisten Pukimo

MIKKELI, Hallituskatu 7.

HUOM! Kesäkapat alennettuun hintaan,
pienempi määrä 100 mksta alkaen.
Villamusiilinilenkejä 60 markasta alkaen.

3 markkaa 50 penniä on vähän

siitä nautinnosta minkä
tupakoitsija saa poltta-
malla SERGEJEFFIN
isoja ja hyviä

TILAUS SAVUKKEITA

Naisille

kaikille sopivia „SOMA OMA-
LUOMA KAPPOJA“

**Oma takki on aina paras
takki**

M. PENKEREEN

KANGAS- JA VALMIIDEN VAATTEIDEN KAUPASSA
Vuorikatu 7. MIKKELI. Puhelin 296.

Miehille

pukuja ja päällystakkeja. Osta-
kaa aina „Soma omaluoma takki“

sin ja erältä hyväntahtoistelta ja Lind-
berghä hädässä auttaa tahtovalta on-
nustunakin saanaan 106,000 dollaria.
Hän on nyt myöhemmin pidätetty.
Tämän lisäksi eräs pappi ja huo-
mattava laivanrakentaja ja varakkaa-
na pidetty mies, Virginian valtiosta,
olivat myöskin ryhtyneet välittämään
lunnaita ja siinä tarkoituksessa keitti-
vät rosvohistorian, mikä näytti hyvin
todenmukaiselta, tarkoituksella anas-
taa lunnaina maksettavat rahat. Ja
kolmanneksi eräs tohtori Condon, joka
myöskin toimi välittäjänä oletettujen
ryöväreiden ja Lindberghin välillä, su-
riitti oletetuille ryöväreille Lindberghin
lunnaina myöntämät rahat 30,000 dol-
laria, joita rahoja sitten — ne kun olivat
merkitettyjä — kuuluu tavatun liik-
keessä sillä puolen Attanankin. Nyt
on kysymys siitä, että oliko sekään,
jolle lunnaita maksettiin, missään yhtey-
dessä lapsen ryöstön kanssa, vai
onnistuiko jonkun ryöstöön osaaotta-
mattoman petkuttua ryöstön kustan-
nuksella tämä 50,000 dollaria. Tohtori
Condon sanoo tuntevansa miehen,
jolle hän rahat luovutti, jos hänet vaan
sattuu tapaamaan. Hänelle rikollisten
kuvakoelmaista on esitetty suuri
määrä rikollisten kuvia ja hän niiden
joukosta merkitsi miehensä, mutta kun
siitä otettiin selvää, osoittautui otaku-
suma kokonaan vääräksi. Eräässä koh-
den tohtori Condon pysyy väitteensä-
sä ja se on se, että lunnaita vastaan-
ottanut oli ulkomaalainen ja piti hän-
nen murretaan skandinavisena. Täten
siis yritetään yleinen mielipide johtaa
ulkomaalaisia vastaan. Toisessakin
kohdassa Condon esittää mielenkiintoi-
sen väitteen. Hän nimittäin väittää,
että lapsen ovat ryöstäneet jotkut hy-
vin vaikuttavassa asemassa olevat
henkilöt omia tarkoituksiaan varten ja
käyttäneet siinä ryöstön tehneitä vain
apunaan. Väite on siis suunnilleen

sama, jonka The New York Evening
Journalin kirjeenvaihtajan kirjoitta-
massaan kirjassa, josta eräässä aikai-
semmassa kirjessään puhui, esittää.
Lindberghin lapsenryöstöjutusta on
siis todella muodostunut Amerikan hä-
peä, joksi sitä jo monet huomattui-
mat sanomalehdet kutsuvat.

Oskari Tokoi.

Vesuvius purkautuu myös keinoitekoisesti.

Ne ajat ovat jo menneet, jolloin Napi-
oli ja maailma saattoivat kärsivälli-
sillä odottaa Vesuviuksen todellista
purkauksista. Kun kuitenkin on väit-
tämättömästä saada turistilike mahdolli-
simman vilkkaaksi, tiedetään, että
kesäkuun loppupuolella aiotaan saada
Vesuvius keinoitekoisesti purkautu-
maan, jonka järjestämiseen Napoliin
suurimmat lotutulusliikkeet ottavat
osaa. Jokunen aika sitten järjestettiin
yllä kenraaliharjoitus, josta ei ollut
ilmoitettu mitään yleisölle. Menesty-
oli valtava. Tulivuoren rintellä sijai-
sevien kylien asukkaat pakenevat kau-
huissaan ja muodostivat avunomus-
kalkueita, koska heidän elämänsä ja
vuodentulonsa joutuivat tuhon omaksi.
Hotellien omistajat Napoliissa kaupun-
kiin tulivien ihmisten vuoksi korroit-
vat huoneittensa hintoja, ja suurten
tietotoimistojen paikalliset edustajat
lähettivät metrin pituisia sähkösanom-
ia eri taholle maailmaa. Onneksi kuu-
teenkin ehdittin sähkösanomien lähetys
ja värien tietojen levittäminen ehkäis-
tä Gibraltarin lentätinasemalla, kun
selvisi ilmion laatu sen yhtäkkiä myös-
kin lakattua.

Asemapäällikön virkaa Kallislah-
den viidennen luokan asemalla ovat
hakeneet ensin luokan kirjuri V. A.
Miettinen, toisen luokan kirjuri J. H.
R. Mylius, T. V. Keskinen, J. Sipilä, K.
E. Tarkki, A. K. Kusamo, U. Kekoni,
Y. I. Silventoinen, A. A. Mueller, E.
Paakkari, T. A. V. Lang, M. L. Jons-
son, O. I. Turunen, P. E. P. Schlueter,
ja A. Korhonen sekä yksi henkilö, joka
ei halua tulla mainituksi.